

тъпкани съ ученици — положение, отречено отъ всѣка хигиена и всѣка педагогика.

Следъ като по този начинъ описва училищното здание и учебната стая, авторътъ на ржководството преминава къмъ подробно описание на училищната покъщнина и на учебнитѣ помагала. На първо място тукъ той се спира на училищните чинове, като описва съ подробность до сантиметъръ размѣрите, които трѣбва да иматъ. Така, споредъ него, писалищната дъска на чина е за предпочитане да се прави отъ елхово дърво, като при ученици, които пишатъ на табли, има ширина 22 см., а при тѣзи, които пишатъ на хартия — 24 см. Въ единия и въ другия случай тя трѣбва да има определенъ наклонъ къмъ ученицитѣ. Седалищата на чиноветѣ да сѫ направени отъ джбово дърво и да иматъ ширина 19 см., като отстоятъ отъ писалищата на 27 см. Дължината на чиноветѣ се опредѣля отъ широчината на учебната стая, височината на седалищата и писалищата имъ, обаче, зависи отъ възрастта на ученицитѣ. Така, за първия класъ писалищата трѣбва да сѫ високи 68 см., а за последния — 73. При седалищата размѣрите трѣбва съответно да сѫ 40 и 46 см. Тѣзи различия въ височина сѫ „хесапени“ — както се изразява авторътъ — „споредъ възрастътъ дѣтинскій“. Ето едно здраво разбиране, което и днесъ не се съблуддава, защото е обикновено явление сега върху едни и сѫщи чинове да съдатъ ученици отъ първоначалното училище, отъ прогимназията, че дори и отъ гимназията.

Другъ предметъ отъ училищната покъщнина, който спира продължително вниманието на автора, е „седалището“ на учителя. То — както видѣхме — се поставя при една отъ къситѣ страни на учебната стая, като при голѣмитѣ училища заема цѣлата тази стена. Излиято високо надъ пода, върху него се разполагатъ „трапезата, писалището и стсла учителски“. Отъ подробното описание на „трапезата“ става явно, че тя въ голѣмитѣ училища може да бѫде „две мѣри дълга и една широка“, съ необходимитѣ чекмеджета за запазване на излишните учебни пособия моливитѣ, мастилото, хартията, каталозитѣ и пр.

Близу до учителското седалище се слага „малка книгохранителница“, въ която се нареждатъ необходимитѣ за взаймоучителното училище книги, а имение: по единъ „екзембляръ“ отъ стария и новия заветъ, едно ржководство за обучението въ взаймоучителното училище, по една граматика, катехизисъ и пр. Тѣзи книги се повѣряватъ на учителя и той е длъженъ добре да ги пази, като при напушкане на учителството ги предава на училищните „епитропи“.

Къмъ училищната покъщнина на взаймоучителното училище спадатъ и „по 1укрѣзитѣ“. Тѣ иматъ „наперечникъ“ 1·63 м., вковани сѫ въ стената и приспособени за отваряне и затваряне. Отстоятъ единъ отъ другъ на 38 см., а ако учеб-